

Van:

Verzonden: maandag 26 mei 2025

Aan: OV Aanbesteding | Provincie Noord-Brabant <OVAanbesteding@brabant.nl>; Aanbestedingen | Provincie Noord-Brabant <Aanbestedingen@brabant.nl>; GROEN LINKS <groenlinks@psbrabant.nl>; PVDA <PVDA@psbrabant.nl>; SP Noord-brabant@SP.nl; D66 <d66@psbrabant.nl>; LOKAAL BRABANT <lokaalbrabant@psbrabant.nl>; Partij voor de Dieren PartijvoordeDieren@psbrabant.nl; Volt Volt@PSbrabant.nl; VVD <vvd@psbrabant.nl>; CDA <cda@psbrabant.nl>; 50plus <50plus@psbrabant.nl>

Onderwerp: OV-concessie Oost-Brabant

Geachte heer Smeulders, geachte Statenleden,

Momenteel worden de inschrijvingen op de OV-concessie Oost-Brabant beoordeeld en wordt er besloten aan welk bedrijf deze wordt gegund. Eén van de inschrijvers is het bedrijf EBS (Egged Bus Services).

EBS is een volle dochter van het Israëlische bedrijf Egged. Het moederbedrijf Egged staat op de [VN-lijst](#) van bedrijven die bijdragen aan en profiteren van de illegale nederzettingen op bezet Palestijns gebied en die daarmee handelen in strijd met internationaal recht. Egged verzorgt busvervoer van, naar en tussen de illegale nederzettingen op de bezette Westelijke Jordaanoever en bezet Oost-Jeruzalem met bussen die grotendeels verboden zijn voor Palestijnen en op wegen die deels voor Palestijnen verboden zijn.

Ook biedt Egged georganiseerde reizen en accommodatie aan in bezet Oost-Jeruzalem, de bezette Westelijke Jordaanoever en de bezette Syrische Golan.

De VN noemde het bedrijf een 'essentiële schakel in 'de instandhouding en het bestaan van nederzettingen (op de Westoever)'.

Egged heeft ook banden met het IDF. Het heeft een gevechtseenheid van het Israëlische leger geadopteerd, wat betekent dat ze regelmatig bijdragen leveren voor soldaten. Vaak betekent dat ook het aanschaffen van spullen voor de militaire bases zelf. Egged ondersteunt Israëlische soldaten daarnaast regelmatig op andere manieren zoals met [donaties](#) aan soldaten die operaties uitvoeren in Gaza. Egged geniet ook hoge inkomsten van het Israëlische leger voor het vervoeren van soldaten in uniform op hun reguliere lijnen. Dit levert jaarlijks tientallen miljoenen euro's op.

De banden van EBS met zijn moederbedrijf zijn nauw. Volgens de statuten van EBS gaat het moederbedrijf Egged over besteding van winsten. Het is ook betrokken bij [het oplossen van problemen](#) en er is een grote kans dat de onlangs aan EBS opgelegde [miljoenenboetes](#), net als in het [verleden](#), door het moederbedrijf Egged worden betaald.

Op vrijdag 19 juli jongstleden presenteerde het Internationale Gerechtshof [zijn oordeel](#) over de juridische consequenties van de Israëlische bezetting en kolonisatie van de bezette Palestijnse gebieden.

Het hof bevestigt daarin dat Israël's aanwezigheid in al zijn facetten strijdig is met de elementaire volkenrechtelijke verdragen die samen de internationale rechtsorde vormen. In zijn oordeel maakt het hof ook duidelijk dat Israël uit is op annexatie van (grote delen van) het bezette gebied. Een andere belangrijke conclusie is dat Israël zich schuldig maakt aan raciale segregatie en apartheid.

Het Hof [oordeelt](#) dat alle staten verplicht zijn de door Israël gecreëerde 'illegale situatie' niet te normaliseren, en op geen enkele wijze mogen bijdragen aan het (voort)bestaan ervan. Alle staten hebben ook de [verplichting](#) om te voorkomen dat overheden, instellingen, bedrijven en rechtspersonen onder hun jurisdictie banden onderhouden met, zoals het Hof het concreet benoemt, Israël's illegale aanwezigheid in bezet Palestijns gebied.

Het lijkt geen twijfel dat de uitspraak van het Internationale Gerechtshof, het hoogste gerechtelijke orgaan van de Verenigde Naties, de provincie Brabant verbiedt om de concessie Oost-Brabant te gunnen aan EBS totdat EBS de banden met moederbedrijf Egged, essentiële schakel in de instandhouding en het bestaan van illegale nederzettingen, volledig verbreekt.

Ook bevestigt de uitspraak dat het gunnen van concessies aan EBS in strijd is met de Aanbestedingswet, de EU-richtlijnen inzake overheidsopdrachten, de UN Guiding Principles on Business and Human Rights, de OESO-richtlijnen en het herziene Nationaal Actieplan Bedrijfsleven en Mensenrechten.

De [Gedragsverklaring Aanbesteden](#) van het ministerie van Justitie en Veiligheid volstaat daarin niet aangezien deze verplichtingen voortkomend uit bovenstaande uitspraak en verdragen buiten beschouwing laat. (Zoals ook het [programma BOOS](#) onlangs aantoonde)

De GVA blijkt een geitenpaadje om het internationaal recht en internationale verdragen over mensenrechten en ketenaansprakelijkheid te omzeilen.

Het afschuiven van verantwoordelijkheid leidt tot straffeloosheid en de afgelopen 19 maanden zijn wij getuige van waar de decennialange straffeloosheid voor Israël's bewind van apartheid, onderdrukking en militaire bezetting tegen Palestijnen uiteindelijk toe leidt: etnische zuivering, bewuste uithongering, genocide op 2,3 miljoen Palestijnen in de Gazastrook. Tegelijkertijd escaleert Israël zijn brute agressie op de bezette Westelijke Jordaanoever, vernietigt vluchtelingenkampen en zuivert tienduizenden etnisch.

Het Internationaal Strafhof heeft arrestatiebevelen uitgevaardigd tegen Israëlische kabinetsleden en het Internationaal Gerechtshof heeft nogmaals de verplichting van alle staten in werking gesteld om genocide te voorkomen. Dit is niet het moment om juridische

geitenpaadjes te zoeken om verplichtingen voortkomend uit internationaal recht en verdragen te kunnen omzeilen. Dit is het moment om te doen wat ethisch, moreel en juridisch noodzakelijk is.

Reizigers moeten erop kunnen vertrouwen dat het mensenrechtenbeleid bij de overheid in veilige handen is. Zij moeten niet gedwongen worden aan boord te gaan bij een vervoerder die betrokken is bij illegale activiteiten, mensenrechtenschendingen en mogelijke oorlogsmisdaden in bezet Palestina of waar dan ook ter wereld. De OV-concessie Oost-Brabant moet niet gegund worden aan EBS.

In de bijlage de legal memo over EBS, opgesteld door het European Legal Support Centre.

Hoogachtend,

a: <https://bdsnederland.nl>